

POSTANOWIENIE

Dnia 3 lutego 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z odwołania "A." Spółki z o.o. w C.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.
o ustalenie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 3 lutego 2014 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 25 kwietnia 2013 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 stycznia 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. stwierdził, że stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe, obowiązującą płatnika składek „A.” Spółki z o.o. od 1 kwietnia 2011 r. do 31 marca 2012 r., podwyższa się o 50% i ustala ją w wysokości 3,32% podstawy jej wymiaru.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł płatnik składek. Wyrokiem z dnia 4 kwietnia 2012 r. Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. zmienił zaskarżoną decyzję stwierdzając, że stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe w roku składkowym, obejmującym okres od 1 kwietnia 2011 r. do 31 marca 2012 r., nie ulega podwyższeniu.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego zaskarżył apelacją organ rentowy. Wyrokiem z dnia 25 kwietnia 2013 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację organu rentowego od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. z dnia 4 kwietnia 2012 r.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego organ rentowy zaskarżył skargą kasacyjną. Skargę oparto na pierwszej podstawie kasacyjnej określonej w art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c. i zarzucono błędną wykładnię art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu, społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 2009 r. Nr 167, poz. 1322 ze zm.) przez przyjęcie, że płatnik składek może uwolnić się od wskazanej wyżej odpowiedzialności, pomimo zawinienia w przekazaniu nieprawdziwych danych mających wpływ na wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe, czego skutkiem jest błędne zastosowanie i uchylenie obowiązku podwyższenia o 50% składki na ubezpieczenie wypadkowe, nałożonego na płatnika składek decyzją organu rentowego z dnia 13 stycznia 2012 r.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparto na przyczynie przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Wskazano na potrzebę wykładni art. 34 ust. 1 ustawy wypadkowej „budzącego poważne wątpliwości w zakresie tego, czy podstawą wyłączającą zastosowanie wskazanego wyżej przepisu jest wykazanie przez płatnika składek braku zawinienia w przekazaniu danych nieprawdziwych mających wpływ na wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe, czy też wskazaną odpowiedzialność wyłącza brak winy umyślnej po stronie płatnika składek”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że występuje potrzeba wykładni przepisu

art. 34 ust. 1 ustawy wypadkowej. Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Zgodnie z dotychczasowym orzecnictwem Sądu Najwyższego skarżący – opierając wniosek o przyjęcie jego skargi do rozpoznania na przyczynie przyjęcia skargi określonej w przepisie art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. – powinien określić, które przepisy wymagają wykładni, ale także wskazać, na czym polegają poważne wątpliwości związane ze stosowaniem tych przepisów wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN 2002 nr 7, s. 10). Konieczne jest opisanie tych wątpliwości, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 3 listopada 2003 r., II UK 184/03, z dnia 22 czerwca 2004 r., III UK 103/04, czy też z dnia 17 grudnia 2007 r., I PK 233/07 – OSNP 2009 nr 3-4, poz. 43). Jeżeli zaś skarżący powołuje się na rozbieżności w orzecnictwie sądowym, to zobowiązany jest przytoczyć te rozbieżne orzeczenia Sądów, przy czym musi wykazać, że występująca w nich rozbieżność ma swoje źródło w różnej wykładni przepisu albo wykazać, że wykładnia dokonana przez Sąd drugiej instancji sprzeczna jest z jednolitym stanowiskiem doktryny lub orzecnictwa Sądu Najwyższego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2008 r., II CSK 21/08 - LEX nr 794605). Ponadto, ze względu na publiczne cele, jakie ma do spełnienia rozpoznanie przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej, skarżący powinien także wykazać celowość dokonania wykładni przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 19 października 2012 r., III SK 15/12 – LEX nr 1228636 oraz z dnia 19 października 2012 r., III SK 13/12 – LEX nr 1228618).

Analizami interpretacyjnymi przepisu art. 34 ust. 1 ustawy wypadkowej Sąd Najwyższy zajmował się już wielokrotnie w tym między innymi w powołanych w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie rozpatrywanej skargi kasacyjnej do rozpoznania orzeczeniach (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 21 lutego 2012 r., I UK 207/11, LEX nr 1130156, z dnia 6 września 2012 r., II UK 39/12, M.P.Pr. 2013, nr 1,

s. 49-50 oraz z dnia 12 lutego 2013 r., II UK 183/12, LEX nr 1360241; z dnia 16 czerwca 2011 r., I UK 15/11 – OSNP 2012 nr 15-16, poz. 199).

W wyroku z dnia 8 listopada 2013 r., II UK 147/13 – LEX nr 1396514, Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że: - podobieństwo między sankcją przewidzianą w art. 34 ust. 1 ustawy z 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych a opłatą dodatkową, o której mowa w art. 24 ust. 1 u.s.u.s., przejawia się także w tym, iż funkcją (celem) obu tych instytucji jest zdyscyplinowanie płatników składek do należytego wykonywania ciążących na nich obowiązków. Dlatego też ich zastosowanie ma sens wówczas, gdy - przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności - można przewidywać, że spełnią one lub mogą spełnić założony przez ustawodawcę, dyscyplinujący cel. W przypadku stosowania obu wymienionych instytucji powinien być wzięty pod uwagę stosunek płatnika składek do realizacji ustawowych obowiązków, w tym także jego zachowanie po stwierdzeniu nieprawidłowości w dotychczasowym działaniu.; - użyte w art. 34 ust. 1 ustawy z 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych sformułowanie „ustala” należy rozumieć w ten sposób, że Zakład jest wprowadzicie zobligowany do nałożenia przewidzianej w tym przepisie sankcji, ale dopiero wtedy, gdy stwierdzi fakt nieprzekazania mu danych lub przekazania nieprawdziwych danych, o których mowa w art. 31, a płatnik składek nie wykaże, iż nieprzekazanie przez niego danych lub przekazanie nieprawdziwych danych nastąpiło, mimo zachowania należytej staranności, to znaczy jest następstwem okoliczności, za które on nie odpowiada.

Wypada stwierdzić, że zaskarżony rozpatrywaną skargą kasacyjną wyrok Sądu Apelacyjnego w K. nie pozostaje w sprzeczności z przedstawionymi wyżej założeniami interpretacyjnymi dotyczącymi przepisu art. 34 ust. 1 ustawy wypadkowej, prezentowanymi w orzecznictwie Sądu Najwyższego.

Autor rozpatrywanej skargi kasacyjnej nie przedstawił przekonującej argumentacji, że rzeczywiście występuje potrzeba wykładni przepisu art. 34 ust. 1 ustawy wypadkowej. Ograniczył się do przedstawienia stanowiska judykatury dotyczącego regulacji określonej w art. 34 ust. 1 ustawy wypadkowej. Ponadto autor skargi w przedstawionej przez siebie – w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie

skargi do rozpoznania – kwestii nie uwzględnia stanowiska zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w (...). Z ustaleń faktycznych zaskarżonego rozpatrywaną skargą wyroku Sądu drugiej instancji wynika, że odwołująca się Spółka wprawdzie przekazała organowi rentowemu nieprawdziwe dane stanowiące podstawę do ustalenia wysokości składek na ubezpieczenie wypadkowe, jednakże uczyniła to wskutek zwykłej pomyłki (błędu pisarskiego), a po jej stwierdzeniu niezwłocznie dokonała skorygowania błędu. Wypadek nigdy nie był przez płatnika ukrywany, został zgłoszony do odpowiednich instytucji, w tym także do organu rentowego. Powyższe okoliczności uprawniają do przyjęcia, że w zaskarżonym wyroku wystąpiła sytuacja analizowana w wyżej opisanym judykacie Sądu Najwyższego; w konsekwencji nie można w stosunku do płatnika zastosować sankcji określonej w art. 34 ust. 1 ustawy wypadkowej.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.

r.g.